

Posudek vedoucí diplomové práce

Název práce: „Genderová analýza chodu porodnicko-gynekologického oddělení ve vybraných dílech seriálu *Ordinace v růžové zahradě 2*“

Autorka práce: Mgr. Martina Mašková

Autorka posudku: Mgr. Jana Dvořáčková, Ph.D.

Martina Mašková se ve své diplomové práci zaměřuje z genderové perspektivy na patrně nejznámějšího českého reprezentanta žánru „mýdlového opery“ – seriál *Ordinace v růžové zahradě*. Žánr mýdlové opery je předmětem feministické pozornosti již po několik desetiletí, ať už se jedná o kritiky genderovaného pojetí vkusu, které vstupují do hodnocení žánru jako nízkého a nehodného seriózní pozornosti, nebo zkoumání jeho čtení na straně (častěji ženského) diváctva a specifických forem potěšení, které mu přináší. Předložená diplomová práce na tato předchozí zkoumání do jisté míry navazuje, avšak v centru její pozornosti stojí především formy reprezentace, které mohou mít – také vzhledem ke značné sledovanosti seriálu – na diváctvo formativní účinky. Konkrétním cílem práce je ve vybraných dílech seriálu *Ordinace v růžové zahradě 2* analyzovat z genderového hlediska různé roviny lékařsko-pacientských vztahů (lékařsko-sesterské vztahy, vztahy nemocničního personálu a pacientek a vztahy mezi lékaři a lékařkami), zkoumat způsoby práce seriálu s etnicitou stážující ugandské lékařky a analyzovat reprezentaci náhradního mateřství a domácích porodů.

Co se týče teoretické části práce, text prokazuje dobrou obeznámenost autorky s klíčovými diskuzemi o komplexnosti mediálních reprezentací (např. Hall, Baudrillard, Gerbner), otevřenosti jakéhokoli textu různým čtením a roli rozličných faktorů, které do interpretace vstupují. Stejně tak prokazuje znalost základních reprezentačních figur, které bývají využívány při zobrazování osob černé pleti a tzv. třetího světa, včetně pro analýzu relevantní genderové perspektivy (Hall, Said, Mohanty). Práci by sice možná prospěla i o něco hlubší diskuze reflexe žánru mýdlové opery ve feministické teorii a v případě některých prezentovaných témat by bylo vhodné explicitněji vyargumentovat jejich vztah k výzkumným cílům (například v případě kapitoly „5.3 Lékařská etika a rasismus ve fikci“), nicméně jako celek je teoretická část dle mého názoru vydařená.

Metodologický postup a volba vzorku jsou popsány jasně. Co se týče samotných metodologických voleb, s autorkou jsme diskutovaly poměrně velký rozsah vzorku (díly 633–666) a související náročnost analýzy. Tato volba jí nicméně umožnila sledovat od počátku do konce vývoj z hlediska analýzy klíčové dějové linie a zvraty ve způsobu reprezentace jedné z ústředních postav. Analýza se současně omezila primárně na scény z porodnicko-gynekologického oddělení. Volbu většího vzorku tudíž považuji za oprávněnou.

Soustředím-li se již na analýzu, která je hlavní částí práce, je možno podotknout, že autorka v sobě nezapře dobrou pozorovatelku a projevuje cit pro výběr seriálových situací, které jsou z hlediska analýzy nosné. V průběhu psaní práce jsme diskutovaly můj dojem občasně přílišného „pohlčení“ autorky seriálovými situacemi, které vedlo k přílišnému popisu děje. Scény byly navíc ze stejného důvodu občas popisovány tak, jako by se spíše jednalo o interakci skutečných osob (než promyšlenou seriálovou konstrukci). Přestože se tyto dílčí problémy nepodařilo vyřešit zcela, velmi oceňuji posun od poslední verze práce, který jsem měla k dispozici. Analýza je nyní poměrně dobře a organicky provázána s relevantními teoretickými koncepty (i když například s konceptem „hegemonní maskulinity“ je dle mého stále zacházeno trochu vágně). Také odstup od postav je vesměs zřejmý a perspektiva je mnohem více analýzou taktik seriálového vyprávění a reprezentace. V analýze jako celku je řada zajímavých postřehů a oceňuji také její poutavý a živý (místy až literární) jazyk, který ji činí velmi čtivou.

Shrnu-li tedy coby vedoucí práce proces jejího psaní a výsledek, ráda vyzdvihuji zaujetí autorky pro téma, její samostatný přístup a poctivost při promýšlení tématu i zapracování komentářů. Přes dílčí nedostatky považuji výslednou práci za vydařený příspěvek k tématu genderových reprezentací v kontextu seriálu s nezanedbatelným otiskem v české divácké obci.

Práci tedy **doporučuji k obhajobě**, navrhuji ji **hodnotit známkou velmi dobře**.

25. ledna 2023, Brno

Mgr. Jana Dvořáčková, Ph.D.

